

Federatie voor Begrafenisinstellingen zonder winstoogmerk

Nieuwsbrief FKB



COLOFON

Deze Nieuwsbrief is het digitale informatieblad van de FKB. De FKB wil de belangen behartigen van uitvaartverenigingen.

Info: <http://www.f-k-b.nl>

Wilt u de Nieuwsbrief ontvangen?

Aanmelden via www.f-k-b.nl

Secretariaat van de FKB
mw. G.W. Nijland-Wevers
Telefoon: 0546-577981
E-mail: secretaris@f-k-b.nl

Heeft u informatie die geschikt is voor deze Nieuwsbrief?

Mail die dan naar:
secretaris@f-k-b.nl

FKB

een levende vereniging
rondom de dood

Theorie en praktijk.

Degenen die mee geweest zijn naar de natuurbegraafplaats Slangenburg hebben de gids daar heel vaak iets horen zeggen over de afstand tussen theorie en praktijk.

We weten natuurlijk allemaal wel dat er vaak tussen theorie en praktijk ruimte zit. Er wordt dan gezegd dat 'aan de tekentafel' het allemaal wel klopt, maar dat in de praktijk de dingen vaak anders gaan, omdat er geen rekening is gehouden met allerlei variabelen en toevalligheden. En dat dat voor de mensen van de praktijk vaak frustrerend kan zijn is evident. We hebben daar allemaal wel mee te maken.

En voor de uitvaartbranche geldt hetzelfde. Onlangs mocht ik een uitvaartdienst leiden en in de aula van die begraafplaats stond een soort van lezeaar, maar die bestond meer uit een soort rand die aan één kant open was. Het was meer een gat. Op die rand stond een microfoon. Ik vroeg naar een lezeaar, maar men zei: die staat daar. Toen vroeg ik om een plank om dat gat te dichten, zodat ik mijn teksten daarop kon leggen. De theorie was dat de lezeaar voldeed aan de vraag, maar de praktijk was dat ik van alles in mijn handen moest houden. Gelukkig werd er ergens een plank gevonden en kon ik doen wat ik moest doen op de manier waarop ik dat wilde.

Theorie en praktijk... Deze nieuwsbrief staat daar ook weer vol van. Hoe theorie de praktijk behulpzaam kan zijn en hoe deze twee hand in hand kunnen gaan. Elkaar kunnen versterken. Zo hoort het te zijn. En als dat niet gaat, dan is samen zoeken naar een werkbare oplossing ook mogelijk. Dat leert de praktijk ons.

Ik wens u veel leesplezier.

Afke den Hollander.

In deze nieuwsbrief o.a.

- * Een zeemansgraf of menselijk compost worden
- * Koperdieven slaan hun slag
- * Onzorgvuldig handelen - Ombudsman
- * As van het huisdier mee in het graf
- * Stappenplan voor natuurbegraafplaatsen
- * Omgaan met de dood
- * GUV Uitvaartzorg kiest voor duurzaam

Een iets rustiger periode.....

Ifijn dat het in deze periode waarin veel mensen vakantie hebben ook in de agenda wat rustiger is. Natuurlijk lopen er ook dingen gewoon door maar het is toch wel prettig dat er dagen zijn, en soms zelfs een week, dat er niet echt iets gepland staat dat echt moet.

Ruimte voor meer ontspanning. Ook ruimte om gewoon toch wat dingen bij te werken en wat achterstanden weg te werken. Ook voor de vrijwilligers is het wat rustiger. De Kledingwinkel en Huiskamer van de buurt zijn tijdens de bouwvakantie gesloten. Ruimte voor de vrijwilligers om ook een paar weken rust te nemen. Fijn en ook bijzonder om dan te zien dat ze die kansen aangrijpen om her en der eens een keer goed schoon te maken! Voor hen kennelijk ook ontspanning.

Bij ons zijn zoon en kleinkinderen twee weken in 't zuiden. Ze wonen op zo'n 320 km afstand boven in Friesland dus dat was enkele jaren geleden even wennen toen zij verhuisden. Fijn dat ze dan zo'n 2 weken nu gewoon in de buurt zijn. Enkele uitjes gepland, en ook al gedaan, en af toe gewoon even binnen wippen.

Bij de "Wensauto's" loopt het natuurlijk gewoon door en is het ook geen enkel probleem om de planning dicht te houden. Wel vrijwilligers met vakantie maar die is, door de wat oudere leeftijdsgroep, goed gespreid.

Dus lekker bezig toch met van alles en tussendoor ontspanning. Naast het dagelijkse wandelingetje ook af en toe een fietstochtje. Leuk om onder onze kapschuur een turkse tortel twee eieren te zien uitbroeden, de jongen steeds groter zien worden en uiteindelijk hen het nest zien verlaten. Nog even wat heen en weer en kijkend of ik geen gevaar ben en uiteindelijk zijn ze weg. Het lukt al wat langer om de beverdammen open te houden en het water komt heel langzaam weer dichterbij. De toevoer vanuit het bronnengebied is nog wat laag. Zou fijn zijn als, nu de verlenging van de beek naar een rechtstreeks uitmonding in de Maas bijna klaar is, ook het water in het oude deel weer terug komt.

Mijn gedachtecronkel?

Voor zover mij ter ore komt is het ook bij de verenigingen wat rustiger. Het loopt natuurlijk gewoon allemaal door. Maar vergaderingen worden veelal gepland buiten de vakantieperiode. Er kan zich natuurlijk ad-hoc altijd wat aandienen en "dan lossen wij het op". Fijn die inzet van zo veel mensen geheel vrijwillig voor hun vereniging en de medemens.

Meer samen, samen meer!

(J.J. den Hollander – Voorzitter FKB – Illikhoven, 27 juli 2024).



Begraven of cremeren? In de Hof van Twente maken steeds meer mensen deze verrassende keuze

Er zijn nog enkele tientallen plekken beschikbaar, maar als de gemeente Hof van Twente nu niets doet, is er over vijf jaar geen ruimte meer op de algemene begraafplaats in Markelo. Daarom worden begin 2026 in totaal 345 graven uit de jaren 30 en 40 geruimd.

Nabestaanden krijgen anderhalf jaar de tijd om zich te melden en aan te geven wat er met de grafresten moet gebeuren. Herbegraven in een enkel graf of in een verzamelgraf met een gedenkzuil en naamplaatje behoren tot de opties. „Hierdoor blijft de herinnering aan de overledene voorleven.”

De witte laklaag is er bijna helemaal afgebladderd. Het houten grafmonument wordt nog net overeind gehouden door de verdorde struik die erachter staat. De naam van de overledene is niet meer leesbaar, maar het geboorte- en sterfjaar nog wel: 1894-1940. Het is een van de 345 graven die op de algemene begraafplaats in Markelo geruimd worden. Het veld is op sommige plekken overwoekerd en tweehonderd graven hebben geen monument meer.

Tussen de 15 en 20 begrafenissen

Vijftig jaar geleden werd er iedere week iemand begraven op de rustplaats in Markelo. Nu zijn dat er gemiddeld tussen de vijftien en twintig per jaar. Vanaf de jaren 70 kiezen steeds meer mensen voor crematie. Begin deze eeuw waren er in Nederland voor het eerst meer crematies dan begrafenissen. De trend zette door, maar nu lijkt er langzaam een einde aan te komen. Het aantal mensen dat kiest voor een crematie stijgt nog slechts licht en het aantal begrafenissen, blijft stabiel.

In Hof van Twente worden deze ontwikkelingen ook opgemerkt. „Het aantal inwoners dat begraven wordt op één van de vier algemene begraafplaatsen daalt niet langer”, geeft begraafplaatsbeheer Johan Vruwink aan. „En vanwege de vergrijzing is zelfs de verwachting dat het aantal teraardebestellingen in ‘de Hof’ de komende jaren weer zal stijgen.”

12.370 begraafplekken

Is daar wel plek voor? De gemeente Hof van Twente beheert vier algemene begraafplaatsen. Markelo is met 3936 plekken de grootste. Delden heeft er 3196, Goor 3222 en Diepenheim 2016. Dit komt neer op een totaal van 12.370.

In Delden en Goor zijn in 2017 respectievelijk drie- en zeshonderd graven geruimd, waardoor er voldoende ruimte is voor de komende decennia. Dat geldt ook voor Diepenheim. Het kerkhof in Markelo daarentegen loopt tegen de grenzen aan. Uitbreiden is geen optie. Vruwink: „Eind jaren 90 en in 2017 zijn hier ook graven geruimd, maar dat was onvoldoende. Als we nu geen actie ondernemen, is de begraafplaats over vijf jaar vol.”

Niet of nauwelijks reacties

Er rusten nog rechten op zeven graven. De nabestaanden van deze groep zijn door de gemeente over de plannen geïnformeerd. Voor de familieleden van de andere graven zijn informatieborden geplaatst. Vru-

wink: „Deze graven worden nog maar nauwelijks bezocht, op enkele plekken zie je nog een achtergebleven bloemengroet.” Op tweehonderd plekken zonder grafsteen is de verwachting dat nabestaanden niet of nauwelijks zullen reageren. „Toch hopen we op zoveel mogelijk reacties. Na een jaar zonder bericht mag er geruimd worden. We horen liever van de nabestaanden zelf welke keuze zij willen maken.”

Groenveld

Over de toekomstige indeling van het nieuwe grafveld wordt al nagedacht. Vruwink: „We krijgen steeds meer aanvragen voor een graf op een groenveld, zoals ook op de begraafplaatsen in Delden en Diepenheim aangelegd zijn.” Hier worden mensen begraven zonder grafsteen, maar er wordt wel een zwerfkei met een gedenkplaatsje geplaatst. „Daarnaast worden traditionele grafvelden en een urnenveld aangelegd.”

Bron: Tubantia, 05-07-2024, Sjaak.

GUV Uitvaartzorg kiest voor duurzaam en sluit zich aan bij GreenLeave

Steeds meer mensen willen een duurzame uitvaart



V.l.n.r. Evert de Niet en Bert van Asselt Iwan Koster

GUV is al jaren bezig met een intern duurzaamheidsbeleid. In alle facetten van het werken van GUV wordt rekening gehouden met zo duurzaam mogelijk werken. Van gasloos verwarmen in het gebouw op de Akker tot aan een gasloos en elektrisch crematorium in Etten. Zonnepanelen op de daken van de crematoria in

Aalten en Etten en ga zo maar door. Daarom was de aansluiting bij Greenleave een logische stap.

Over GreenLeave

GreenLeave is een in 2014 ontstaan, samenwerkingsverband in de uitvaartsector dat duurzaamheid vanzelfsprekend en toegankelijk maakt. Ongetwijfeld zullen steeds meer uitvaartbedrijven dit voorbeeld volgen.

Steeds meer mensen willen hun duurzame principes ook na hun overlijden volgen.

Bert van Asselt, directeur GUV, vertelt: “We werken in een branche waarbij het gaat om mensen. En we leven in een tijd waarin we steeds meer overtuigd raken van het feit dat ieder mens kan bijdragen aan het zo goed mogelijk doorgeven van de aarde aan volgende generaties. Een bewuste levensstijl waarbinnen duurzame keuzes gemaakt worden past daarbij, ook wanneer het een uitvaart betreft. Graag draagt GUV Uitvaartzorg hier een steentje aan bij.”

GUV wordt ondersteund door Greenleave

Omdat duurzaamheid een breed begrip is en het soms lastig kan zijn te bepalen wat nu echt duurzaam is, heeft GreenLeave ons geholpen zaken concreet te maken. GreenLeave, en de aangesloten organisaties, bieden veel kennis, bijvoorbeeld over de mate van duurzaamheid van verschillende uitvaartproducten. Iwan Koster, adjunct-directeur bij GUV: “Zo kijken we kritisch naar ons aanbod en gaan we per artikel na welke duurzame opties we al aanbieden en welke artikelen we gaan toevoegen aan ons aanbod. We zijn daarbij positief verrast door de vele mogelijkheden die er zijn. Daarnaast kijken wij ook naar de werkwijze van onze leveranciers; op welke manier zijn zij bezig met het onderwerp duurzaamheid en hoe vertaalt zich dat in de praktijk?”

Een waardevol platform waar je van elkaar leert

Evert de Niet, voorzitter van de Stichting GreenLeave, is blij met de toetreding van GUV. “Door de aansluiting van GUV is het belang van de duurzame uitvaart nu ook in de Achterhoek vertegenwoordigd. Vanuit GreenLeave bieden we een eenduidig en transparant verhaal, met een verantwoord duurzaam pakket aan producten en diensten. En wij dagen leveranciers uit om nieuwe en steeds meer duurzamere producten te ontwikkelen. Zo fungeert GreenLeave als vliegwiel voor duurzame innovaties. Greenleave werd bij de oprichting ook positief beoordeeld door de milieuorganisatie Natuur & Milieu.”

Nabestaanden informeren over duurzame mogelijkheden

GreenLeave is voor ons een waardevol platform waarbinnen we met de aangesloten ondernemers actief nadenken over de vraag hoe we het uitvaartbedrijf duurzamer kunnen maken. Henk-Jan Harbers, Hoofd Uitvaartzorg bij GUV: “Op deze manier inspireer je elkaar en leer je van elkaar. Zo ontstaan concrete verbeteringen die je door kunt voeren in de bedrijfsvoering. Ik vind het prettig dat onze uitvaartbegeleiders hier ook aan mee kunnen werken. De duurzame producten die wij al voeren en nu extra selecteren moeten immers actief worden voorgelegd aan de nabestaanden. Dat is nodig om hen bewust te maken van de mogelijkheden. Natuurlijk zullen de wensen van de nabestaanden altijd het uitgangspunt blijven, maar het is mooi als milieubewuste keuzes hier een vanzelfsprekend onderdeel van zijn.”

Dit artikel wordt u aangeboden door GUV Uitvaartzorg. Het is niet gemaakt onder verantwoordelijkheid van de redactie van deze uitgave.

Bron: elna.nl, 12-07-2024, Sjaak

Column: Doodgraver? Nee, liever niet. Het woord is te confronterend

Tegelen - Met de trein naar Tegelen en met de bus terug is het plan. In een vloek en een zucht zijn we op onze bestemming.

Station is een groot woord. Zeker voor wie het oudste station van Tegelen in herinnering heeft, dat in 1974 is gesloopt. Eigenlijk is het huidige een halte met twee perrons, twee liftschachten met eromheen slingerend de trappen. Vandaag willen wij de begraafplaats van Tegelen aan de Kerkhoflaan bezoeken. We wandelen langs het voormalige Raadhuis, een schepping van de Heerlense architect Fritz Peutz. Het monument staat al lang leeg, maar zal worden getransformeerd tot een appartementencomplex. Eerder deze week bekeken we de impressies op de projectwebsite. Goed dat er een herbestemming is gevonden.

In tijden van weleer lag het kerkhof van Tegelen bij de Sint-Martinuskerk. Anna Sybilla van Leipsig werd op 14 oktober 1909 als eerste begraven op de nieuwe begraafplaats. Deze was aangelegd met een woning voor de doodgraver en zijn gezin. Bij het huis waren stallen voor geiten en varkens. Uit een advertentie in de Nieuwe Venlosche Courant weten we wat deze ‘doodgraver tevens gemeente-arbeider’ verdiende. Driehonderd gulden per jaar. Voor de riante dienstwoning hoefde geen huur betaald te worden. Verschillende generaties van de familie Douben waren als doodgraver in dienst van de gemeente Tegelen. Wanneer er heden ten dage een vacature is, wordt overigens niet meer gerept van doodgraver. De functie heet tegenwoordig eufemistisch ‘beheerder begraafplaats’. Doodgraver? Nee, liever niet. Het woord is te confronterend.

De begraafplaats van Tegelen is sfeervol. Meteen achter de toegang begint een laan met prachtige bomen, die eindigt op een soort rotonde. Eromheen vinden we indrukwekkende graven van fabrikantenfamilies. Ze hebben een rijksmonumentale status, mede omdat ze van belang zijn voor de lokale geschiedenis. De graven verwijzen naar de keramische industrie, de ijzergieterijen en de families die ermee verbonden waren. Meest in het oog springend is het graf uit 1939 van de familie Kurstjens. Het wordt gedomineerd door een keramisch reliëf van een op een troon zetelende aartsengel met grote vleugels. Met beide handen houdt hij een gietijzeren schalmei vast. Aan de voeten van de engel is aan weerszijden een reliëf van in doeken gehulde gedaanten met eronder de tekst: ‘Op den laatsten dag zal ik uit mijn graf verrijzen’. We kijken onze ogen uit en vragen ons af waarom we niet eerder hier waren.

Wordt vervolgd.

Bron: De Limburger, 09-07-2024, Column Sef Derkx, Sjaak.

Een zeemansgraf of menselijk compost worden: dit kun je ook met je lichaam doen als je bent overleden



*Zeemans-
graf in ma-
rinekrin-
gen. ©
Wikipedia*

Wordt het een plekje op de plaatselijke begraafplaats of een crematie? Veel mensen denken dat er niet meer te kiezen valt dan dat. Maar dat is niet waar. Wat dacht je van een eeuwige rustplaats in de natuur? Of een watercrematie?

Veranderen in menselijk compost

In Duitsland en de Verenigde Staten gebeurt het al: overledenen die zich laten 'veraarden'. Je lichaam wordt dan in een bed van houtsnippers, alfalfa en stro gelegd en schudt in een cabine veertig dagen zachtjes heen en weer. Het wordt afgebroken door micro-organismen. Aan het einde van het proces ben je - zonder gebruik van chemicaliën - veranderd in menselijk compost.

"We zijn een vreemde diersoort die hard zijn best doet om niet mee te hoeven doen aan de cyclische processen van de natuur, zelfs na onze dood", laat een kunstenaar weten op de website van de Stichting Veraarden. "Maar zelf weet ik zeker: als ik later dood ben wil ik wél terug de kringloop in."

"Laat mij maar na mijn dood als voeding dienen voor mijn eigen tuin, daar waar ik zo vaak gelukkig was", stelt de hoofdredacteur van het uitvaartblad De Begraafplaats.

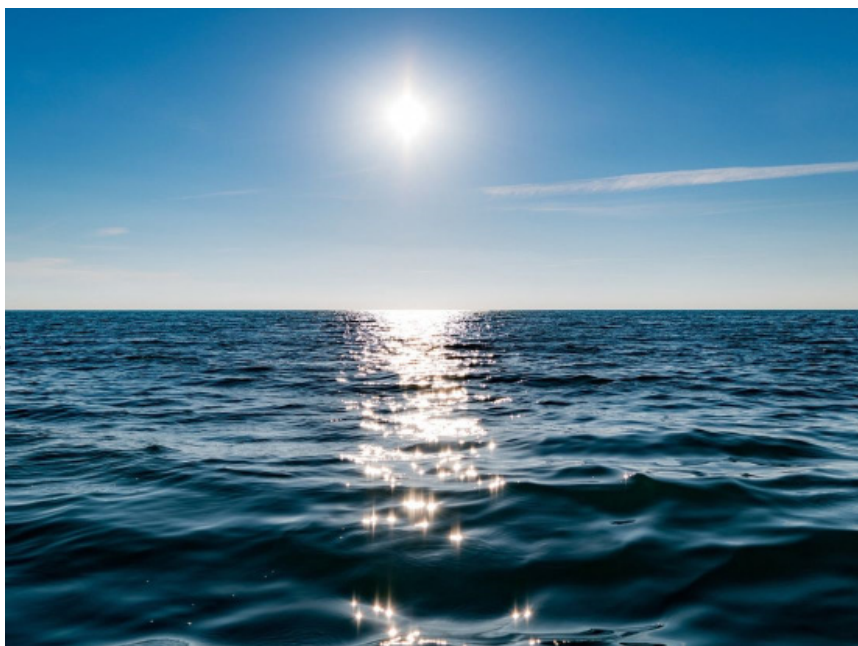
In Nederland mag veraarden nog niet. De Gezondheidsraad, die daarover advies heeft uitgebracht, vindt dat er nog te veel onduidelijk is, onder meer voor het milieu. Want is het menselijk compost wel oké als iemand net een chemokuur heeft gekregen? Of drager van een virus was?



In een bak met onder meer houtsnippers en hooi kun je veranderen tot menselijk compost. © Stichting Veraarden

Een zeemansgraf

Het is in de Nederlandse wateren niet meer toegestaan om iemand een zeemansgraf te geven. Wie dat toch wil, bijvoorbeeld vanwege een diep gevoelde band met de zee, moet naar Engeland. Daar zijn een paar plekken om een stoffelijk overschot in zee te laten. Het water moet daarvoor minstens 300 meter diep zijn en er mag niet gevist worden. Je kunt in een kist, maar ook in een lijkwade de zee in. Belangrijk is natuurlijk dat je nooit meer komt bovendrijven. Daarom worden de kist of de wade altijd verzwaard met lood of zand. Al Qaida-leider Osama bin Laden kreeg, nadat Amerikaanse commando's hem in Pakistan hadden doodgeschoten, ook een zeemansgraf. Maar dat had niets met een speciale relatie met de zee te maken. Amerika wilde simpelweg niet dat zijn graf een bedevaartsoord zou worden.



Voor een graf op zee moet je naar Engeland. © Pixabay

Je lichaam aan de wetenschap geven

Als je je lichaam aan de wetenschap schenkt, word je 'oefenmateriaal' voor studenten en onderzoekers. Er is dan geen begrafenis of crematie, al kunnen nabestaanden natuurlijk wel een herdenkingsdienst houden. Je moet voor je dood zelf beslissen of je wilt eindigen in een zogeheten anatomisch laboratorium en dit schriftelijk vastleggen. Anderen mogen je lichaam na je dood niet voor dat doel weggeven. Omdat het stoffelijk overschot goed geconserveerd moet worden, wordt het binnen 24 uur na overlijden opgehaald. Dat houdt voor nabestaanden in dat de periode van afscheid nemen kort is.

Een bekende Nederlander die zijn lichaam aan de wetenschap heeft geschonken was programmamaker Menno Buch, die in 2014 overleed. Op de Rotterdamse begraafplaats Hofwijk staat monument 'De Gever' ter nagedachtenis aan alle mensen die hun lichaam beschikbaar stelden.



Monument 'De Gever' voor alle mensen die hun lichaam schonken aan de wetenschap. © Gemeente Rotterdam

Een graf op een natuurbegraafplaats

Als je voor eeuwig op je laatste rustplaats wilt blijven, is een natuurbegraafplaats een overweging. Op 'gewone' begraafplaatsen worden de graven na verloop van tijd geruimd, maar op een natuurbegraafplaats is dat niet het geval. Daar lig je voor eens en voor altijd.

Voorwaarde is wel dat je kist van massief, ongelakt hout is. Of dat je de grond in gaat in een biologisch afbreekbare wade. Op een natuurbegraafplaats krijg je geen grafsteen. Je plekje wordt met een gps-signaal gemarkeerd. Iedereen kan er gewoon rondwandelen.

In de regio Rijnmond zijn natuurbegraafplaatsen in Heinenoord en op een gedeelte van de Rotterdamse begraafplaats Hofwijk.



Natuurbegraafplaats Hofwijk© OPEN Rotterdam

Een watercrematie

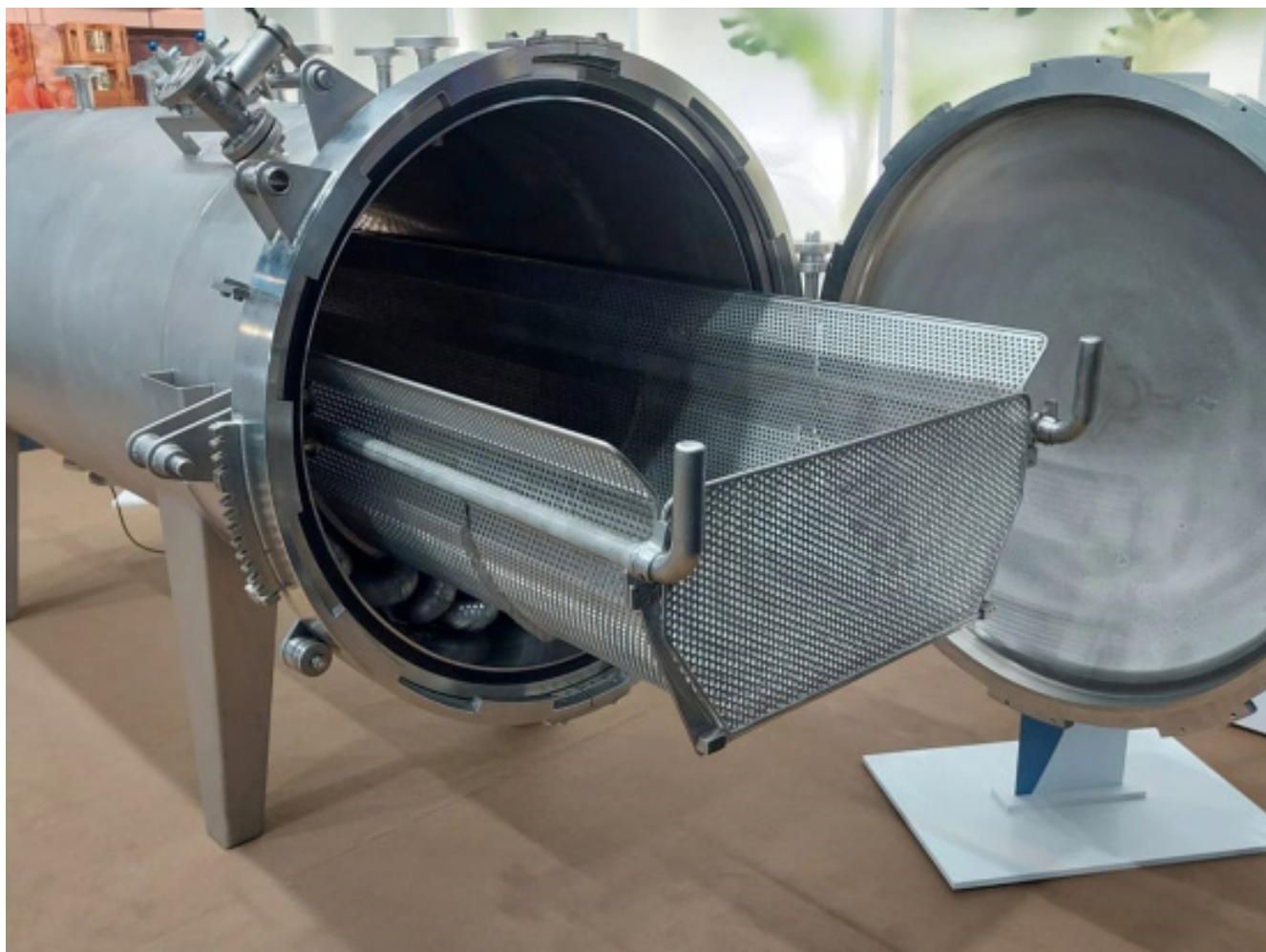
Toen de Zuid-Afrikaanse aartsbisschop Desmond Tutu eind 2021 overleed, liet hij zich resomeren. ‘Watercrematie’ wordt zo iets ook wel genoemd. Je lichaam gaat dan in een bad met water en chemicaliën, waarna het in een paar uur tijd oplost. Alleen je beenderen blijven over. Die worden later tot poeder vermalen. De nabestaanden krijgen een urn mee met de resten van de overledene.

Een watercrematie wordt als milieuvriendelijk alternatief gezien voor een vuurcrematie, omdat er geen schadelijke broeikasgassen de lucht in gaan. En er is minder ruimte nodig dan bij begraven.

In Amerika en Canada gebeurt het al. In Nederland nog niet, al heeft de Gezondheidsraad er – in tegen-

stelling tot veraarden – wel een positief advies over uitgebracht. Het is nu aan de politiek om het licht op groen te zetten.

Je overleden huisdier kun je al wel een watercrematie geven.



Cabine voor een watercrematie.© Uitvaart Platform

Bron: Rijnmond.nl, 21-07-2024, Sjaak.

‘Hij leg achter de molen’ wordt uitgelegd tijdens stadswandeling in Vlaardinger Ambacht

Op zondag 14 juli organiseerde ServiceTeam Vlaardingen een stadswandeling door Vlaardinger Ambacht.



*Deelnemers aan de stadswandeling krijgen uitleg over het kunstwerk in de Voorstraat.
(Foto: ServiceTeam Vlaardingen)*

Hij leg achter de molen

In vroeger tijden was de kerk vaak de begraafplaats: de rijken binnen in de kerk, de armen buiten op het kerkhof. Vooral in de kerk kon dat aardig stinken, en daar komt het gezegde “rijke stinkerds” vandaan. Zo zijn er nog tal van spreekwoorden en gezegden over mensen die (recent) zijn gestorven. Oudere Vlaardingers kennen “Hij leg achter de molen” nog wel.

Dat is te danken aan een burgemeester met een vooruitziende blik. Zo’n 200 jaar geleden verwachtte hij dat begraven op het kerkhof verboden zou worden, en zorgde hij dat er een stuk land werd aangekocht achter de molen: Begraafplaats Emaus. Overigens niet de eerste begraafplaats op die plek: er was al een katholieke begraafplaats, maar die hoorde bij Zouteveen. Tegenwoordig vinden de meeste begrafenissen plaats in (of op) Holy, maar begraafplaats Emaus heeft een aantal belangrijke herinneringsmonumenten.

Bron: rodi.nl, 04-07-2024, Sjaak.

Kiezen voor een begrafenis of een crematie?

De een wil later begraven worden, de ander gecremeerd. Twijfel je nog? Lees hier wat de voordelen zijn van een begrafenis en vergelijk die met een crematie.

Waarom kiezen voor een begrafenis?

Kiezen voor een begrafenis biedt diverse voordelen die zowel emotionele als religieuze overwegingen omvatten. Ten eerste kunnen familie en vrienden bij een begrafenis gezamenlijk meelopen tot het graf, waardoor er een intensere en completere vorm van afscheid mogelijk is. Dit gezamenlijke moment van afscheid nemen kan veel troost bieden, omdat iedereen samen de overledene naar zijn of haar laatste rustplaats begeleidt.

Daarnaast biedt een begrafenis een fysieke gedenkplek. Een begraafplaats is vaak een serene en rustige omgeving waar nabestaanden jarenlang naartoe kunnen gaan om de overledene te herdenken. Deze plek kan een belangrijke rol spelen in het rouwproces, aangezien het een tastbare locatie biedt waar men zich verbonden kan voelen met de overledene.

Voor veel gelovigen is begraven een diepgewortelde religieuze traditie. Het begraven van een lichaam symboliseert voor hen de hoop op opstanding en het voortbestaan na de dood. In sommige religies, zoals de Islam, is crematie zelfs verboden, waardoor begraven de enige toegestane optie is.

Tenslotte kan de keuze voor een begrafenis ook praktisch zijn, bijvoorbeeld wanneer er al een familiegraf bestaat. Het hebben van een familiegraf biedt een plaats waar meerdere generaties bij elkaar liggen, wat voor sommige families een belangrijke traditie en troostende gedachte is.

Voordelen van een begrafenis op een rij

Waarom kiezen voor een begrafenis?

- ***Familie en vrienden kunnen mee tot het graf***

Hoewel het steeds gebruikelijker is om bij een crematie tot het einde de overledene te begeleiden, eindigt een afscheid voor de meeste mensen vaak nog met de uitvaartceremonie. Bij een begrafenis lopen vrienden en familie helemaal mee tot het graf.

- ***Er is een gedenkplek***

Een begraafplaats is een rustige omgeving waar je nog jaren naartoe kunt om de overledene te gedenken. Dit biedt troost.

- ***Begraven is een religieuze traditie***

Diepgelovige mensen zullen zich niet snel laten cremeren. Begraven symboliseert voor veel gelovigen de hoop op de opstanding van het lichaam. In sommige geloven, bijvoorbeeld de Islam, is een crematie zelfs

verboden.

- ***Er is al een familiegraf***

Wanneer er een familiegraf is, zal in de meeste gevallen gekozen worden voor begraven in plaats van cremen.

Waarom kiezen voor een crematie?

Kiezen voor een crematie biedt diverse voordelen, zowel financieel als praktisch. Een van de belangrijkste redenen is dat cremen goedkoper is dan begraven. Bij een begrafenis komen grafkosten kijken, wat de totale kosten aanzienlijk verhoogt. Crematie biedt een meer budgetvriendelijke optie zonder de noodzaak voor een graf.

Daarnaast biedt crematie meer flexibiliteit in de locatie van de uitvaartdienst. Bij een begrafenis ben je vaak beperkt tot een locatie dicht bij de begraafplaats. Met een crematie kun je de uitvaartceremonie op een plaats naar keuze houden, waarna de overledene voor de crematie wordt opgehaald. Dit biedt de mogelijkheid om de dienst volledig naar wens en persoonlijker in te richten.

Een ander voordeel van crematie is dat het geen fysieke ruimte inneemt. Grafplaatsen nemen ruimte in beslag op begraafplaatsen, iets waar sommige mensen bewust van afzien door te kiezen voor crematie. Dit maakt crematie een milieuvriendelijkere optie.

Na een crematie is het mogelijk om de urn met as mee naar huis te nemen, waardoor nabestaanden een tastbare herinnering bij zich kunnen houden. De urn kan ook gemakkelijk meeverhuizen, wat extra flexibiliteit biedt.

Een bijkomend ritueel bij crematie is het uitstrooien van de as op een voor de overledene dierbare plek. Hoewel dit officieel alleen mag op aangewezen locaties, zoals bij crematoria of op open zee, wordt het uitstrooien in de eigen tuin vaak gedoogd. Dit ritueel kan een bijzonder en troostend moment zijn voor de nabestaanden.

Voordelen van een crematie op een rij

Waarom kiezen voor een crematie?

- ***Cremeren is goedkoper dan begraven***

De belangrijkste reden waarom mensen kiezen voor cremen is dat het goedkoper is dan een begrafenis. Bij een begrafenis heb je te maken met grafkosten en dat maakt een begrafenis duurder.

- ***Je hebt meer keuze in de locatie van de uitvaartdienst***

Bij een begrafenis ben je meer gebonden aan een plek voor het houden van de uitvaartdienst. De plek zal niet al te ver liggen van de begraafplaats. Bij een crematie is het gemakkelijker om een andere locatie te kiezen voor de uitvaartceremonie. De overledene kan na de dienst worden opgehaald voor de crematie. Over een persoonlijke invulling van de ceremonie kun je praten met een uitvaartbegeleider.

- ***Een crematie neemt geen ruimte in***

Een graf op een begraafplaats neemt ruimte in. Sommige mensen zien hier bewust vanaf en kiezen voor een crematie.

- ***De urn mag mee naar huis***

Na een crematie mag je de urn met as mee naar huis nemen. De urn kan ook meeverhuizen.

- ***Je kunt de as uitstrooien***

Een mooi ritueel is het samen uitstrooien van de as op een plek die voor de overledene dierbaar was. Officieel mag dit alleen op de daarvoor aangewezen plekken bij crematoria en andere aangewezen plekken in Nederland. Op open zee is het bijvoorbeeld geen probleem. Wil je verstrooien in het bos, dan heb je officieel toestemming nodig van Staatsbosbeheer. Niet veel mensen houden zich aan de regels, zelfs het uitstrooien van een klein beetje as in de eigen achtertuin wordt gedoogd. De urn zomaar ergens begraven mag in ieder geval nooit.

- ***Je kunt een assieraad laten maken***

Met as mag en kán veel. Zo kun je de as van je dierbare laten verwerken in een gedenksieraad. Denk aan een halsketting, ring of armband, waarin een klein deel van de as wordt verwerkt.

*Bron: HumVerb.nl, 15-07-2024,
ingezonden door Sjef van de Wiel.*

Koperdieven slaan hun slag: de namen van alle nonnen zijn verdwenen

Koperdieven hebben hun slag geslagen op de begraafplaats van het voormalige klooster in Diessen. De vier koperen platen waarop alle namen staan van de nonnen die er begraven liggen, zijn gestolen van het monument op de begraafplaats. “Stelletje droeftoeters”, reageert een Diessenaar.

Op de muur is goed te zien waar de koperen platen gemonteerd waren, de vier nissen zijn leeg. “Het is verschrikkelijk”, vindt Jan van den Hout. “Op de herdenkingsplaten staat ook de naam van mijn tante Anna”, vertelt hij. “Haar grafnummer was 86”, weet Jan zich nog te herinneren.

Adriaan van den Hout was vroeger misdienaar en was toen elke ochtend om zeven uur in de kerk van de Zusters van Liefde. Hij voelt dus een speciale band met de zusters. “Schandalig”, vindt hij de diefstal. “De zusters waren heel belangrijk voor Diessen”, vertelt hij. De nonnen gaven onderwijs, er was een meisjespensionaat en ze verpleegden er ook oude mannen.

“Ik heb er pas nog toeristen naartoe gestuurd, omdat het zo’n mooi plekje is.”

“Dat dit gebeurt in een dorpje als Diessen, ik vind het verschrikkelijk”, reageert een oma die samen met twee kleinkinderen toevallig langs komt. En een andere inwonster van het dorp vertelt: “Ik heb er pas nog toeristen naartoe gestuurd omdat het zo’n mooi plekje in Diessen is. Ik vind het heel erg.”

Op de plek waar het monument staat, was tot 1986 het kloosterkerkhof van de Zusters van Liefde. Dat hoorde bij het klooster dat er in 1888 gebouwd werd. In 1985 gingen de laatste zusters er weg. Hun orde was al een poos aan het krimpen. De gemeente Diessen kocht daarna het pand en gronden. Het monument met de namen van alle nonnen die er vanaf de oprichting van het klooster begraven werden, is een herinnering aan die tijd. Het monument is in 2021 nog gerestaureerd. Het parkje bij het monument is na de sloop van het klooster aangelegd over de graven van de zusters heen. Hun overblijfselen rusten er nog in vrede, maar de naamplaten met al hun namen zijn dus weg.

“Hoopt dat karma de harteloze slechteriken zal treffen”

Ook op Facebook wordt met afschuw gereageerd op de diefstal van de platen. Bas Gijsbrechts vindt het respectloos en Chris Aerts hoopt dat karma de harteloze slechteriken zal treffen. “Stelletje droeftoeters” reageert John Stokkermans. Koper levert slechts 7 euro per kilo op. Hoeveel de vier herdenkingsplaten bij elkaar wegen is niet duidelijk.



Het monument zoals het was (bron: stichting Erfgoed Diesen)

Bron: Omroep Brabant, 12-07-2024, Sjaak.

Nico Sinke (67) maakt eeuwenoude graven schoon met geheim recept: 'Hocus pocus, maar het werkt'

Een geboren en getogen Rotterdammer en zelfverklaard wereldreiziger die zich thuis voelt in meerdere landen. Als Nico Sinke in Nederland is, woont hij in Eck en Wiel. Toch is hij deze zomer twee weken lang te vinden op het kerkhof naast de hervormde kerk in Valburg. Als vrijwilliger maakt hij op eigen houtje de eeuwenoude graven schoon. Hoe zit dat?

Nico Sinke zit op zijn knieën op een 19de-eeuws graf, gelegen naast de hervormde kerk in Valburg. Hij strooit een wit poeder over de stenen. Om er vervolgens met een spuit nog een ander goedje aan toe te voegen.

Wat het precies is, geeft hij liever niet prijs. Wel dat beide middelen biologische natuurproducten zijn. En eigen recept. „Zoals je ziet bruist het enorm”, demonstreert hij.

Of hij echt geen tipje van de sluier kan geven? „Je zou het toch niet geloven als ik zou zeggen wat het is. Het is hocus pocus. De mensen die ik het vertelde, verklaarden mij voor gek, maar het werkt.”

Natuurproduct

Niet onlogisch dat uitgerekend Sinke dit schoonmaakmiddel bedacht. „Dat heb ik uit mijn wereldje”, geeft hij aan. Dat is namelijk die van de betonreparatie. In zijn werkzame leven bezat hij betonspecialist NicSin Breukelen BV, een van de grootste bedrijven van Nederland op dat gebied.

Maar hoe raakt Sinke – geboren en getogen Rotterdammer en door het jaar heen woonachtig in Eck en Wiel, Duitsland en Turkije – in Valburg verzeild? „Op een wonderlijke manier”, aldus Sinke.

Hij blikt terug naar het moment dat hij in Duitsland een preek wil opzetten. „Ik had bezoek en we wilden een livestream van een Nederlandse kerkdienst bekijken. Toen hebben we dominee Simons uit het dorpje Valburg opgezet.”

Sinke, gegrepen door de stijl van dominee Simons, raakt verknocht. „Ik bleef er de rest van de week aan denken.”

Zo volgen er meerdere zondagen dat hij de streams volgt. „Waar ik dan ook ben.” En gaat hij nota bene, wanneer hij verblijft in Eck en Wiel, de kerk ook bezoeken. „Als vanzelfsprekend ben ik toen ook van de Valburgse gemeenschap gaan houden.”

Van zwart naar grijs

Voor hem aanleiding genoeg om nu ook zijn beton-expertise in te zetten. Zo’n vijftig eeuwenoude graven kleuren van ‘zwart weer naar grijs’, laat hij zien. Wat ook wel tijd werd, aldus Sinke. „Je zag ze amper nog liggen, zo vies waren ze.”

Na het schoonmaken krijgen de graven nog een laagje pasta om algenaanslag en verwerking tegen te gaan. „Daarvoor gebruik ik een speciale techniek. Straks heb je alleen nog maar een zachte bezem nodig om het vuil weg te halen.”

Daarnaast gaat Sinke gebroken grafstenen weer lijmen en van nieuwe belettering voorzien. „Als ik iets doe, doe ik het graag zo netjes mogelijk. Het hele plaatje.”

Sinke denkt dat zijn schoonmaakmiddel ook uitermate geschikt is voor andere begraafplaatsen. „Maar let wel: er zit veel arbeid in. Hier ben ik toch wel twee weken zoet mee.”

Ook zou hij graag nog zien dat de kalklaag op de muren in het kerkje in Valburg verwijderd wordt. „Er kunnen dan wel eens hele mooie fresco’s tevoorschijn komen”, verwacht hij. „Maar dat volgt vast nog. Alles op zijn tijd. Het komt zoals het komen moet, daar geloof ik heilig in.”

Bron. Ad.nl, 22-07-2024, Sjaak.

Overledenen in Wijnegem mogen voortaan as van overleden huisdier meenemen naar graf



Wijnegem – Overledenen die begraven worden op de gemeentelijke begraafplaats in Wijnegem, krijgen vanaf 1 september de mogelijkheid om de as van een eerder overleden huisdier mee te nemen naar hun laatste rustplaats. De gemeenteraad van Wijnegem heeft onlangs deze reglementswijziging goedgekeurd.

“Het verlies van een huisdier kan erg pijnlijk zijn, aangezien veel mensen hun dier beschouwen als volwaardig lid van het gezin”, zegt Nadine Wouters, schepen van Dierenwelzijn in Wijnegem. “Tegenwoordig kiezen steeds meer mensen ervoor om hun overleden huisdier te laten cremeren. Nu krijgen de mensen ook de kans om de urn met de as van hun trouwe viervoeter mee te nemen naar hun eigen graf.”

Deze nieuwe regeling is mogelijk gemaakt door een recent Vlaams decreet dat dit toestaat. Wijnegem is een van de eerste gemeentes die dit decreet in de praktijk omzet. Bijzetting van huisdieren na het overlijden van hun baasje blijft echter niet toegestaan. Daarnaast mogen de assen van dieren en mensen nooit worden gemengd, en is het uitstrooien van dierenassen op de strooiweide evenmin toegestaan.

“We hopen dat deze nieuwe mogelijkheid een troost kan bieden voor mensen die hun geliefde huisdier hebben moeten laten gaan”, aldus Wouters. “Door de as mee te nemen naar het graf, kunnen nabestaanden hun dier op waardige wijze een laatste rustplaats geven.”

Wijnegemnaars die gebruik willen maken van deze nieuwe optie, kunnen contact opnemen met de gemeentelijke dienst Burgerzaken voor meer informatie over de praktische uitvoering.

Bron: Uitvaart Vlaanderen.be, 03-07-2024, aangeleverd door Sjef van de Wiel.

Een door de Ombudsman Uitvaartwezen behandelde klacht.

Onzorgvuldig handelen

27-06-2024/2024-029 Kwaliteit dienstverlening

Klacht:

De procedure:

- Op 2 april 2024 heeft klagster een klacht bij de ombudsman uitvaartwezen omdat zij niet tot een oplossing kon komen in een tussen haar en verweerder ontstaan conflict.
- Verweerder heeft vervolgens een verweerschrift ingediend tegen de klacht.
- Klagster heeft afgezien van repliek.

Onderwerp van het geschil:

Klagster is van oordeel dat de dienstverlening van verweerder aanmerkelijk is tekort geschoten.

Standpunt klagster:

1. De uitvaartverzorgers van X hebben het kisten van haar echtgenoot zonder draagbaar uitgevoerd, waardoor het zorgteam van de overledene moest assisteren. De medewerker van X, de heer Y, heeft de overledene bij zijn schouders gepakt en hardhandig naar beneden gedrukt toen hij in de rieten mand lag. Er was een krakend geluid te horen; volgens klagster een botbreuk. De handelwijze van Y was uitermate lomp. X dient een compensatie aan klagster te betalen voor haar tekortkomingen bij de uitvoering van haar diensten.
2. Klagster heeft grote emotionele schade opgelopen door de handelwijze van X.

Standpunt verweerder:

1. Verweerder is van mening dat X niet goed heeft gehandeld, maar dat er geen sprake is geweest van het veroorzaken van een botbreuk bij de overledene.
2. Het aanbieden van een hogere compensatie dan het aangeboden bedrag van € 3.552,—, dat betrekking heeft op de diensten van X, acht verweerder niet reëel.

De ombudsman stelt de volgende feiten vast:

1. De medewerker van X heeft de overledene tijdens het kisten op bruuske wijze naar beneden getrokken aan diens schouder, waardoor een krakend geluid ontstond bij de overledene.
2. Of het krakend geluid het gevolg was van een botbreuk of het gevolg van een spierscheuring is niet vast te stellen.
3. Verweerder heeft erkend dat Y niet zorgvuldig heeft gehandeld en heeft daarvoor excuses aangeboden aan klagster. Y kreeg een officiële waarschuwing voor zijn gedrag. Voorts werd er in het werkoverleg met alle zorgmedewerkers aandacht gegeven aan het opbaren van een overledene met een handicap. Ook

aan de communicatie en begeleiding van naasten en familie bij een opbaring thuis is aandacht gegeven.

4. Verweerder heeft een financiële compensatie van een bedrag ter hoogte van € 3.552,- aangeboden aan klager. Dat aanbod is door klager afgewezen.

De ombudsman overweegt het volgende:

1. Het staat vast dat X ernstig is tekortgeschoten bij het opbaren en kisten van de overledene. Verweerder heeft daarvoor haar excuses aan klager aangeboden.

2. Doordat de overeenkomst van opdracht door klager met verweerder is gesloten, kan klager niet rechtstreeks van X een schadevergoeding claimen. De handelingen van X moeten in juridisch opzicht aan verweerder worden toegerekend.

3. Verweerder heeft haar verantwoordelijkheid genomen, getuige de door haar genomen acties, waaronder het aanbod van een creditering van de uitvaartkosten van €3.552,-.

4. Hoewel ik mij goed kan voorstellen dat klager emotionele schade heeft opgelopen door de werkwijze van X, kan ik voor die schade geen bedrag toewijzen, omdat in artikel 13 lid 3 van het Klachtenreglement vergoeding van immateriële schade, zoals emotionele schade, is uitgesloten.

5. Resterende voor mij de vraag of het aanbod van verweerder tot creditering van een bedrag van € 3.552,- als redelijk is te beschouwen. Omdat dit aanbod niet is geaccepteerd en vervolgens is ingetrokken door verweerder zal ik die vraag als volgt beantwoorden.

Het pakket van de begrafenis bevat meerdere elementen dan het kisten van de overledene. Het element van kisten is daarentegen wel van wezenlijk belang voor de opdrachtgever. Naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid acht ik een compensatie door verweerder van € 2.000,- gerechtvaardigd.

Uitspraak:

Beslissing van de ombudsman:

1. Ik acht de klacht van klager gegrond.
2. Verweerder dient haar factuur aan klager met een bedrag van € 2.000,- 14 dagen na de datum van dit bindend advies te verlagen.
3. Ik beoordeel de overige klachten als ongegrond.

Dit bindend advies is opgesteld en verzonden op 27 juni 2024.

Zowel klager als verweerder zijn gehouden het bindend advies van de ombudsman te respecteren en na te komen.

*De Ombudsman Uitvaartwezen,
Bron: Ombudsmanuitvaartwezen. 24-07-2024, Sjaak.*

Stappenplan voor natuurbegraafplaats en gebiedsontwikkeling



Begraven worden in de natuur in plaats van op een (gemeentelijke) begraafplaats. De vraag hiernaar groeit. Ook biedt het gemeenten verschillende voordelen, zo schrijven de VNG, Natuurmonumenten en Natuurbegraven Nederland. Ze ontwikkelden daarom een handreiking over de mogelijkheden voor gemeenten.

Een natuurbegraafplaats is een natuurgebied waar overledenen worden begraven of waar een urn in de grond kan worden geplaatst. Het zijn openbaar toegankelijke gebieden met wandelpaden. Soms zijn er ook faciliteiten om bijvoorbeeld iets te drinken of iets te organiseren. Op een natuurbegraafplaats moet ook worden voldaan aan wettelijke eisen conform de Wet op Lijkbezorging, zoals afstand tot grondwater en minimumgrafdiepte. De grafrust is er voor onbepaalde tijd van toepassing. Het beheer is in handen van een gecertificeerde natuurbeheerder en alleen het gebruik van natuurlijke en biologisch afbreekbare materialen wordt toegestaan.

Natuurbegraven biedt mogelijkheden

De behoefte aan zo'n laatste rustplaats in de natuur groeit binnen de samenleving, volgens de VNG, Natuurmonumenten en Natuurbegraven Nederland. Gemeenten krijgen vaker te maken met de wens om hierin te

voorzien. Volgens de partijen biedt de ontwikkeling van een natuurbegraafplaats ook mogelijkheden. Zoals het creëren van multifunctionele natuurgebieden die bijdragen aan biodiversiteit en de recreatieve waarde van een gebied. ‘Het helpt gemeenten om beleidsdoelstellingen te halen zonder dat er overheidsgelden nodig zijn voor het onderhoud en de ontwikkeling van de natuur.’

Stappenplan voor realisatie

De partijen komen daarom met de handreiking ‘Natuurbegraven: kansen voor gebiedsontwikkeling’ voor gemeenten die een natuurbegraafplaats willen realiseren. Met een helder en beknopt stappenplan in het proces van de initiële verkenning en ruimtelijke ontwikkelingsfase tot uiteindelijke realisatie. En de nadruk op het belang van participatie en draagvlak onder omwonenden en stakeholders. Het biedt praktische tips voor een doelgerichte en succesvolle implementatie. Ook helpt de gids bij het behalen van gemeentelijke doelstellingen op het gebied van duurzaamheid en recreatie.

Er worden ook verschillende succesvolle casussen uitgelicht, zoals **Landgoed Mookerheide** in de gemeente Mook en Middelaar. Hier heeft natuurbegraven bijgedragen aan het herstel van een monumentaal landgoed. Ook in de gemeente Maashorst is natuurbegraven mogelijk gemaakt, midden in **Oergebied de Maashorst**, door het omvormen van productiebos, wei- en akkerland. Hiermee is een toegankelijk natuur- en recreatiegebied is ontwikkeld.

Bron: Gemeente.nu, 23-07-2024, Sjaak.

Uitje Natuurbegraafplaats en Achterhoeks Openluchtmuseum

Op 27 juni mochten we het laatste 75-jarig jubileum uitje beleven. Een bezoek aan de Natuurbegraafplaats Slangenburgh bij Doetinchem en vervolgens naar het Achterhoeks Openluchtmuseum op het terrein van Erve Kots in Lieveelde. We hebben genoten!

Navolgend een foto impressie:







De Algemene Ledenvergadering en afsluiting 75-jarig jubileum met mediterrane buitenlunch

Op 6 juli mochten we weer onze Algemene Ledenvergadering beleven. En daarna de afsluiting van ons 75-jarig jubileumjaar met een geweldige mediterrane buitenlunch!

We hebben ervan genoten!

Navolgend een foto impressie:





Uw FKB-samenwerkingspartner



Twenthe is

- meer dan 75 jaar een zelfstandige/solvabele uitvaartverzekeraar
- samenwerkingspartner van meer dan 200 uitvaartverenigingen
- specialist in uitvaartverzekeringen (geen andere verzekeringen)
- een no-nonsense organisatie, korte lijnen/persoonlijk contact

Meer samen, samen meer?

Informeer vrijblijvend bij onze buitendienst-inspectie

Regio Noord en West	Henk Schreiber	06-17498509
Regio Oost en Zuid	Cor ter Braak	06-17498499

Voor overige vragen: info@twenthe.nl of bel 053-4312732

Samenstelling Algemeen Bestuur FKB per 09-07-2023

Voorzitter:

Sjaak den Hollander, Illikhoven 14-A,
61116 AL Illikhoven. Tel.: 046 - 4810205
jjdenhollander@planet.nl

Secretariaat:

mw. G.W. Nijland-Wevers
Tel.: 06 - 23894310
secretaris@f-k-b.nl

Penningmeester:

Frenk Lardinois, Florence Nightingalestraat 155
6441 HW Brunssum Tel.: 045 - 5272717
penningmeester@f-k-b.nl

Webmaster:

Frenk Lardinois, Florence Nightingalestraat 155
6441 HW Brunssum Tel.: 045 - 5272717
penningmeester@f-k-b.nl

Bestuurslid:

Martin Slippens, Streekweg 347,
1616 AH Hoogkarspel Tel.: 0228 - 526740
mslippens@hetnet.nl

Herman Borgelink, Moatsnieder 24
7483 CV Haaksbergen Tel.: 06 - 22386717
info@barbarahaaksbergen.nl

FKB

een levende vereniging rondom de dood

MEER SAMEN -SAMEN MEER

Bel gerust voor informatie

**Wij maken u met plezier verder wegwijs in de
FKB en uitvaartland!**

Regio Noord/Oost:

*(Groningen / Friesland / Drente / Overijssel /
Gelderland / Flevoland)*

Wilma Nijland Tel.: 06 - 23894310
Herman Borgelink Tel.: 06 - 22386717

Regio West:

*(Noord-Holland / Zuid-Holland / Utrecht / Zeel-
and)*

Martin Slippens Tel.: 0228 - 526740

Regio Zuid:

(Noord-Brabant / Limburg)

Sjaak den Hollander Tel.: 046 - 4810205
Frenk Lardinois Tel.: 045 - 5272717

